

04: Společný prostor A : před existuje bijekce $f: N \rightarrow A$.

$$y \in \overline{B(x, r)} = \{z \in X: d(z, B(x, r)) = 0\} \stackrel{?}{\Rightarrow} d(x, y) \leq r \Rightarrow y \in \overline{B(x, r)}$$

Oh:

$$y \in \overline{B(x, r)} \Rightarrow \inf \{d(z, y): z \in B(x, r)\} = 0$$

$$\Rightarrow \forall n \in \mathbb{N} \exists x_n \in B(x, r): d(y, x_n) \leq \frac{1}{n} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \forall n \in \mathbb{N}: d(x, y) \leq d(x, x_n) + d(x_n, y) < r + \frac{1}{n}.$$

$$\Rightarrow d(x, y) \leq r \quad \square$$

Lepeš' df: Totální diferenciál.

$f: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}$. Pak $\exists$ tot. dif. f v bode $a \in \mathbb{R}^n \Leftrightarrow$

$$\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(a+h) - f(a) - \sum_{i=1}^n \frac{\partial f}{\partial x_i}(a) \cdot h_i}{\|h\|} = 0$$

Zatímco původně na přednášce bylo:

$$f(a+h) - f(a) = \sum_{i=1}^n \frac{\partial f}{\partial x_i}(a) \cdot h_i + \|h\| \cdot \mu(h)$$

Tady vyžadujeme spojitost funkce

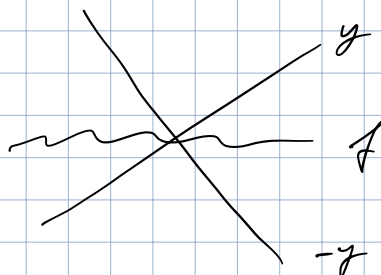
Př.: Nalezněte totální dif. všude kde existuje:

Podle pohledu odhadují že limita bude existovat

$$f(x, y) = \begin{cases} \frac{x^2 y}{x^2 + y^2} & \text{pro } (x, y) \neq (0, 0) \\ 0 & \text{pro } (x, y) = (0, 0) \end{cases}$$

Jak na to?

$$\left| \frac{x^2 y}{x^2 + y^2} \right| \leq \left| \frac{x^2 y}{x^2} \right| = |y|$$

$$\Rightarrow \lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} f(x,y) = 0 \quad \text{z věty o dvou polích}$$

$\Rightarrow$ tedy f je spojitá v 0. $\rightarrow$ tudíž f může mít tot. dif.

Pro $(x,y) \neq (0,0)$ platí:

$$f_x(x,y) = \frac{2xy(x^2+y^2) - 2x^2y}{(x^2+y^2)^2} = \frac{2xy^3}{(x^2+y^2)^2}$$

$$f_y(x,y) = \frac{x^2 \cdot (x^2+y^2) - 2y(x^2y)}{(x^2+y^2)^2} = \frac{x^4 - x^2y^2}{(x^2+y^2)^2}$$

v bodě $(x,y) = (0,0)$

Pro $x \rightarrow 0$ tedy $y=0$

$$f_x(0,0) = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f((0,0) + (h,0)) - f((0,0))}{h} = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(h,0) - f(0,0)}{h} =$$

$$= \lim_{h \rightarrow 0} \frac{\frac{h^2 \cdot 0}{h^2 + 0^2} - 0}{h} = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{0}{h} = \lim_{h \rightarrow 0} 0 = 0$$

Pro $y \rightarrow 0$ tedy $x=0$

$$f_y(0,0) = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f((0,0) + (0,h)) - f((0,0))}{h} = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{\frac{0 \cdot h}{0 + h^2} - 0}{h} = \lim_{h \rightarrow 0} 0 = 0$$

Tedy na $\mathbb{R}^2 \setminus \{0\}$ jsou f_x, f_y spojité, tedy existuje tot. dif. a je rovná

$$Df((x,y))(h_1, h_2) = \frac{2xy^3}{(x^2+y^2)^2} \cdot h_1 + \frac{x^4 - x^2y^2}{(x^2+y^2)^2} \cdot h_2$$

v bodě $((0,0))$: Chci zjistit, jestli $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} f_x(x,y) = f_x(0,0) = 0$ a $f_y(x,y) = f_y(0,0) = 0$

→ tedy si myslím, že lim neexistuje

$$\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \frac{2xy^3}{(x^2+y^2)^2} = \text{směr } x=y \dots: \lim_{x \rightarrow 0} \frac{2x^4}{(x^2+x^2)^2} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{2x^4}{4x^4} = \frac{1}{2} \neq 0$$

→ Tedy parciální derivace f_x není spojitá v $(0,0)$ protože bible musí neplatit.

Nyní abychom to ověřili, musíme zavést to původní definici.

$$\lim_{(h_1, h_2) \rightarrow (0,0)} \frac{f((0,0) + (h_1, h_2)) - f((0,0)) - \frac{\partial f}{\partial x}((0,0)) \cdot h_1 - \frac{\partial f}{\partial y}((0,0)) \cdot h_2}{\|(h_1, h_2)\|} =$$

$$\lim_{(h_1, h_2) \rightarrow (0,0)} \frac{\frac{h_1^2 \cdot h_2}{h_1^2 + h_2^2} - 0 - 0 - 0}{\sqrt{h_1^2 + h_2^2}} = \lim_{(h_1, h_2) \rightarrow (0,0)} \frac{h_1^2 \cdot h_2}{(h_1^2 + h_2^2)^{\frac{3}{2}}}$$

→ zase máme odhad, že neexistuje

> vezmu směr $h_1 = h_2$: $\lim_{h_1 \rightarrow 0} \frac{h_1^3}{(2h_1^2)^{\frac{3}{2}}} = \frac{1}{2^{\frac{3}{2}}} \neq 0.$

$\Rightarrow D_f(0,0)$ neexistuje. $\boxed{\times}$

Řetězové pravidlo pro derivace více proměnných:

Tobto je polární souřadnice

Př: Spočítejte: $\frac{\partial z^*}{\partial y}, \frac{\partial z^*}{\partial r}$, kde $z(x, y) = x^2 + y^2$, $x(r, y) = r \cdot \cos y$, $y(r, y) = r \cdot \sin y$

$$z^*(r, y) = z(x(r, y), y(r, y)).$$

vektorové mšedem

$$\frac{\partial z^*}{\partial y}(r, y) = \left(\frac{\partial z}{\partial x}(x(r, y), y(r, y)), \frac{\partial z}{\partial y}(x(r, y), y(r, y)) \right) \cdot \begin{pmatrix} \frac{\partial x}{\partial y}(r, y) \\ \frac{\partial y}{\partial y}(r, y) \end{pmatrix} =$$

$$\frac{\partial z}{\partial x}(x, y) = 2x \quad \frac{\partial z}{\partial y}(x, y) = 2y$$

$$\frac{\partial x}{\partial y}(r, y) = -r \cdot \sin y \quad \frac{\partial y}{\partial y}(r, y) = r \cdot \cos y$$

$$\Rightarrow (2x(r, y), 2y(r, y)) \cdot \begin{pmatrix} -r \cdot \sin y \\ r \cdot \cos y \end{pmatrix} = (2r \cdot \cos y, 2r \cdot \sin y) \cdot \begin{pmatrix} -r \cdot \sin y \\ r \cdot \cos y \end{pmatrix} =$$

$$= 2r \cdot \cos y \cdot (-r) \cdot \sin y + 2r \cdot \sin y \cdot r \cdot \cos y = 0.$$

Prakticky se parciální derivací $z(x, y)$ hodnotím jako se mění to funkce na obvodu toho kruhu v úhlu y .

Nyní pro $\frac{\partial z^*}{\partial r}$

$$\frac{\partial x}{\partial r}(r, y) = \cos y \quad \frac{\partial y}{\partial r}(r, y) = \sin y$$

$$\frac{\partial z^*}{\partial r}(r, y) = \left(\frac{\partial r}{\partial x}(x(r, y), y(r, y)), \frac{\partial r}{\partial y}(x(r, y), y(r, y)) \right) \cdot \begin{pmatrix} \frac{\partial x}{\partial r}(r, y) \\ \frac{\partial y}{\partial r}(r, y) \end{pmatrix} =$$

$$(2r \cos y, 2r \sin y) \cdot \begin{pmatrix} \cos y \\ \sin y \end{pmatrix} = 2r \cos^2 y + 2r \sin^2 y = 2r$$

→ Divím se jím se mění funkce při změně r -ky. A jelikož třetí parabol $x^2 + y^2$ je symetrický, tak otá se podívám kolem bodu, tak aby hodnoty budou stejné.

Kompaktní prostory:

Def: (X, d) je kompaktní, pokud každá (x_n) má konvergentní podposl. v X .

Př: Necht' (X, d) je metrický prostor. $U_1, U_2 \subseteq X$ kompaktní.

Musí být $U_1 \cup U_2$ a $U_1 \cap U_2$ kompaktní?

Důkaz $U_1 \cup U_2$: $(x_n)_n$ posloupnost v $U_1 \cup U_2$.

Pak buďto nekonečně mnoho prvků $(x_n)_n$ leží v U_1 . Pak $(x_{n_k})_{k \in \mathbb{N}} \subseteq U_1$.

U_1 je kompaktní, tudíž z $(x_{n_k})_{k \in \mathbb{N}}$ lze vybrat konvergentní podposl. $(x_{n_{k_l}})_{l \in \mathbb{N}}$

s limitou $x \in U_1 \subseteq U_1 \cup U_2$. $\square$

Důkaz $U_1 \cap U_2$: $(x_n)_n$ posl. v $U_1 \cap U_2$. Pak je ta posl. $(x_n)_n$ v U_1 i U_2 .

Speciálně tedy v U_1 . Vyberu tedy podposl. $(x_{n_k})_{k \in \mathbb{N}} \subseteq U_1$, která konverguje k $x \in U_1$

díky kompaktnosti $U_1 \cap U_2$

A jelikož i $(x_{n_k})_{k \in \mathbb{N}} \subseteq U_2$. $\Rightarrow$ Vyberu podposl. $(x_{n_{k_l}})_{l \in \mathbb{N}}$ konvergující k $y \in U_2$.

Udělám vyberu dvě konvergující podposl. jedné posl., pak $x = y$, tudíž $x, y \in U_1 \cap U_2$

$\rightarrow$ musí konvergovat ke stejnému bodu.